

Arkivnr: 2015/9042-4

Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Klagenemnda		15.03.2016

Klagesak.

Klage på avvising av klage, angående krav om sakskostnader etter forvaltningslova § 36. Sak knytt til skade på bil på Fv. 7, Kvamskogen.

Samandrag

Saka gjeld klage på avvising av klage, angående krav om sakskostnader. Statens vegvesen Region vest har den 03.06.2015 treft avgjerd om å avvise klage på krav om sakskostnader. Det vart sett fram krav om sakskostnader den 27.03.15 frå advokat Per Sætersdal på vegne av klient.

Saka starta ved at ein bileigar, Øyvind Tvedt, vart påført skade på sin bil grunna ujamn veg, under køyring på Fv. 7 over Kvamskogen i retning Norheimsund. Bileigar sette fram krav om erstatning. Kravet vart først avslått av Statens vegvesen Region vest (vegvesenet). Bileigars advokat sette fram krav til vegvesenet der han kravde dekning av det økonomiske tap og ansvarserkjenning. Kravet vart imøtekomma etter ein skjønnsmesse helheitsvurdering frå vegvesenet. Advokat Sætersdal kravde deretter sakskostnader etter forvaltningslova § 36. (Fvl.) Kravet vart avvist av vegvesenet. Vedtak om å avvise krav om sakkostnader, vart påklaga av advokat Sætersdal. Det er sett fram krav om dekning av sakskostnader for 7 timars arbeid.

Det er klagen på Statens vegvesens Region vest sitt vedtak om å avvise klagen på sakskostnadsavgjerd, som vert handsama i denne saka. Vedtaket der klagen vart avvist, er eit enkeltvedtak som kan påklagast. Realiteten i saka, kva gjeld sakskostnadsspørsmålet, vil ikkje verte handsama her.

Vegvesenet har sendt klagesaka til handsaming til Hordaland fylkeskommune då realiteten i saka er knytt til erstatningskrav grunna tilstand på fylkesveg.

Statens vegvesen Region vest har vurdert klaga som underinstans og har funne å oppretthalda avgjerd, om å avvise klage på krav om sakskostnader.

Forslag til vedtak

Klage frå advokat Sætersdal om å avvise klage på krav om sakskostnader etter forvaltningslova § 36 i sak knytt til skade på bil på Fv. 7, Kvamskogen, vert ikkje teken til følge.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg:

1. Bileigar, krav om erstatning for skade påført bil.
2. Statens vegvesen Region vest, 21.11.2014 brev til bileigar, erkjenner ikkje ansvar.
3. Advokat Sætersdal 21.01.2015, E-mail til Statens vegvesen, krev erstatning og ansvarserkjennelse.
4. Statens vegvesen 23.03.2015, brev til advokat Sætersdal, erstatning til bileigar.
5. Advokat Sætersdal 25.03.2015, E-mail til Statens vegvesen, krav om sakskostnader/avslag frå vegvesenet.
6. Advokat Sætersdal 27.03.2015, klage på vedtak.
7. Statens vegvesen 03.06.2015, brev til advokat Sætersdal avvisning av klage.
8. Advokat Sætersdal E-mail 24.06.2015, Klage på avvisningsvedtak.
9. Statens vegvesen Region vest 01.09.2015, oversendelsesbrev, opprettheld vedtak.
10. Advokat Sætersdal E-mail 03.09.2015, Ytterlegare kommentarer til saka.

Fylkesrådmannen, 10.02.2016**Bakgrunn for saka:**

Bileigar, Øyvind Tvedt, fekk skadar på sin bil ved køyring på Fv. 7, Kvamskogen, mot Norheimsund den 23.07.14. Det vart sett fram krav om erstatning for dekning av eigenandel og bonustap av bilskaden. (Vedlegg 1) I brev av 21.11.2014 frå vegvesenet, erkjente vegvesenet som foreløpig vurdering, ikkje ansvar i saka. Dei viste til at det klare utgangspunktet er at vegmyndighetene stiller vegnettet til trafikantens disposisjon slik det til einkvar tid føreligg utan å ta på seg nokon garanti mot mogeleg uhell eller skadar. Vegvesenet viste deretter til at dei hadde kontakta Vegtrafikkentralen (VTS), som hadde sjekka sin logg dei siste to år. Dei hadde ikkje motteke meldingar om ujamn veg på skadestaden. Det vart deretter vist til manglande økonomiske ressursar. (Vedlegg 2)

Advokat Sæterdal kravde den 21.01.15 på vegne av bileigar, at det økonomiske tapet vart dekkja og at Statens vegvesen erkjente ansvar i saka. (Vedlegg 3). I skriv av 23.03.2015 frå vegvesenet går det fram at dei ikkje kunne sjå at det hadde vore gjort feil som medførte erstatningsplikt og dei skriv at:
«Vi erkjenner ikke ansvar på vegne av Statens vegvesen.» Det går deretter fram at:

«På den annen side innser vi at det kan være vanskelig for skadelidte å sansynliggjøre et ansvarsgrunnlag i saken når eksempelvis driftsentreprenør ikke gir mer informasjon om faktum eller sine vurderinger, enn det som er gitt i saken.

Ut fra en skjønnsmessig helhetsvurdering hvor også rimelighetsgrunner er vektlagt har vi derfor funnet å kunne gi skadelidte erstatning i tråd med den tapsberegning som fremkommer i brev fra skadelidte av 26.11.2014 med vedlagt faktura fra Sveins bil og motor AS av 14.08.2014 s. 1.» Dei skriv deretter:

«Vi forstår det slik at skadelidte kun har betalt egenandel 6000 kr. Skadelidte presiserer i brev av 26.11.2014 at det ikke er påløpt utgifter til bilberging siden han er medlem av NAF. Forutsetning for vår konklusjon i forrige avsnitt er at det ikke er andre utgifter i saken enn det som fremgår av nevnte faktura fra Sveins bil og motor AS. Av nevnte faktura fremgår det at skaden totalt beløper seg til 10 588,25 og at skadelidtes forsikringsselskap Tryg dermed har betalt differansen mellom totalsum på faktura og egenandel på 6000 kr som er 4588,25 kr. Vi ønsker derfor å utbetale 6000 kr til skadelidte og kr. 4588 kr til Tryg knyttet til skadenummer 14901839. Basert på de opplysninger skadelidte har presentert for oss legger vi da til grunn at Tryg på grunn av innbetaling av egenandel fra skadelidte direkte til bilverksted, og etterbetaling av 4588,25 kr fra oss, har fått full dekning. Slik at eventuelt bonustap for skadelidte faller bort.» (Vedlegg 4)

Den 25.03.2015 skriv advokat Sætersdal i E-mail til vegvesenet: «Fikk svaret nå idag og det er greit – bileier sier han aksepterer det.» Han sette og fram krav om dekning av saksomkostnader for to timars bistand. (Det går fram av saka at advokat Sætersdal er advokat for NAF Bergen og omegn.) Kravet vart avvist av vegvesenet i E-mail same dag. Dei skriv: «Vi betaler dessverre ikke saksomkostninger i denne saken. Det er generelt ikke vanlig at det gjøres i slike saker. Konkret i denne saken tror vi ikke at skadelidte har hatt utgifter til advokat. Vi gjør også klart i brevet hvilke poster og beløp vi er villige til å dekke i saken. (Vedlegg 5)

Det vart den 27.03. 2015 sett fram klage på vedtak om dekning av saksomkostningar etter forvaltningslova § 36, på vegne av bileigar, av advokat Sæterdal. Det vart bedt om dekning av utgifter til juridisk bistand tilsvarande 5 timars bistand i saka. (Vedlegg 6)

I brev av 03.06.15 traff vegvesenet avgjersle om å avvise klage på deira saksomkostningsavgjersle. Det går fram at: «Vi treffer derfor avgjørelse om å avvise klage på vår saksomkostningsavgjørelse. Dette avvinningsvedtak kan påklages innen tre uker fra du mottar dette brevet, Jf fvl § 2 tredje ledd og fvl §§ 28-29. Klageinstans er Hordaland fylkeskommune siden saken utspringer fra skade knyttet til fylkesveg, men eventuell klage sendes oss.»

Vegvesenet avviste klage på nekting av å gje saksomkostningar etter fovl. § 36, fordi dei meinte at vilkåra for å klage ikkje låg føre. Dei viste til at avgjerd om å nekte å betale ut saksomkostningar ikkje var eit enkeltvedtak, og difor heller ikkje kunne påklagast etter forvaltningslova § 28 1. ledd.

Dei viste deretter til at deira beslutningar som gjeld erstatningskrav frå bilistar retta mot dei som vegeigar, er etter sikker rett ikkje å rekne som å vere av offentlegrettsleg art og fell difor utanfor enkeltvedtaksomgrepet. Vegvesenet meiner det ikkje er klagerett etter forvaltningslova på deira beslutning om korvidt erstatning skal gjevast eller ikkje.

Dei viste til at forvaltningslova § 36 tredje ledd fjerde punktum seier at avgjerd om saksomkostningar kan påklagast etter reglane i dette kapittel. Det kapitlet som det vert vist til, er kap VI §§ 28-36. Grunnvilkåret for saksomkostnader går fram av fvl. § 36 1. ledd 1. punktum som seier: «*Når et vedtak blir endret til gunst for en part*». Vegvesenet viser til at når det ikkje er fatta vedtak i forvaltningsrettsleg forstand, er det heller ikkje klagerett på avgjerd om saksomkostningsspørsmålet. Etter deira meining har dei ei plikt etter fvl § 33 andre ledd andre punktum til å avvise saka dersom vilkåra for å handsame klagen ikkje ligg føre. Vegvesenet viser til at bileigar har akseptert den løysing vegvesenet la fram i brev av 23.03.15 og bileigar hadde betalt kr. 375 i juridisk bistand. Dei viser til at saksomkostningar ikkje var ein del av tilbodet. (Vedlegg 7)

Ved E-post av 24.06.15 klagar advokat Sætersdal på vegvesenet sitt avvisningsvedtak. Han skriv at vedtaket vert påklaga og ber om at det vert handsama av overordna klageinstans. (Vedlegg 8)

Rettsleg grunnlag:

Det går fram av forvaltningslova § 2 1. ledd at:

- a) «*vedtak, en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer (enkeltpersoner eller andre private rettssubjekter),*
- b) *Enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer.*

Forvaltningslova § 2 3. ledd lyder:

«*Som enkeltvedtak reknes også avgjørelser som gjelder avvisning av en sak eller bruk av særlige tvangsmidler for å få gjennomført et vedtak.*»

Det går fram av forvaltningslova § 28 1. ledd:

«*Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).*»

Forvaltningslova § 33 annet ledd lyd:

«*Underinstansen skal foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.*»

Forvaltningslova § 36 gjeld saksomkostningar. Det går fram av 1. ledd at:

«*Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold som taler mot det.*»

Fovl § 36 3. ledd 4. punktum:

«Avgjørelsen kan påklages etter reglene i dette kapittel om ikke annet er fastsatt av Kongen.»

Klagen:

Bileigars advokat har den 24.06.2015 sett frem klage på vegvesenets avvisningsvedtak av 03.06.2015. Klagen lyder slik:

«Vedtaket påklages og bes behandlet som en klagesak av overordnet organ.

Jeg ber bekreftes at det oversendes og når.

Når det gjelder klagen (saken) skal kort bemerkes herfra ifbm klage:

Systemet i § 36 anvendes analogisk på området utenfor det som formelt anses som enkeltvedtak. Det er rikholdig praksis på dette og det fremgår for så vidt da også helt avslutningsvis av avslaget her. Kravet ble avslått, men senere da endret til gunst for bileier etter at saken ble tatt opp herfra på vegne av bileier. Vegvesenet antakelser av hva som har påløpt av kostnader til juridisk bistand er ikke relevant for saken. Beløpet på kr 375,- er den foreløpige egenandel bileier har betalt for en gjennomgang av saken.»

Statens vegvesen si vurdering:

Statens vegvesen Region vest legg avgjerande vekt på at dei avviste klagen fordi dei meinte at vilkåra for å klage ikkje låg føre. Dei viser til deira brev av 03.06.15. Deira avgjerd om å gje skadelidte eit tilbud om dekning av nokre avgrensa poster, var ikkje eit vedtak etter forvaltningslova og kunne av den grunn ikkje gje ein rett etter lovas § 36 1. ledd. Dei kunne difor ikkje sjå at når ei avgjersle av realiteten i saka, ikkje var eit enkeltvedtak, var ei nekting av å utbetale saksomkostningar heller ikkje eit enkeltvedtak og difor ikkje gjenstand for klage etter fvl. § 28.

I skriv av 01.09.2015 har vegvesenet under tvil realitetsbehandla klagen på saksomkostningar. Dette av omsyn til klagar og av omsyn til klageinstansens ressursbruk. Dette er grundig vurdert av vegvesenet. Administrasjonen tek likevel ikkje stilling til dette, av di vi ikkje tek stilling til realiteten i saka kva gjeld saksomkostningsspørsmålet.

Vegvesenet konkluderer med at klagen på deira avgjerd om å ikkje dekke skadelidte sine saksomkostningar, ikkje vert gjeve medhald. Saka vert sendt HFK som klageinstans for endeleg avgjerd. (Vedlegg 9)

Advokat Sætersdal har knytt kommentarar til Statens vegvesen sitt brev av 01.09.15:

Advokaten gjennomgår saka, og visar til at dersom kunden får sin rettmessige erstatning er dette tilstrekkeleg. Han fastheld likevel at regelen i § 36 gjeld vedtak, og visar til at i dette tilfellet har vegvesenet fyrst avslått krav om erstatning men etter klage, endra oppfatning. Han peikar på at dette er eit vedtak i lovas forstand, og visar deretter til forarbeidane til lova og til tvistelova, og at ein har krav på å få dekka rimelege utgifter til juridisk bistand. Han krev å få dekka 2 timars arbeid med klagen og 5 timar for etterfølgjande arbeid/gjennomgang av sak. (Vedlegg 10)

Fylkesrådmannen si vurdering:

Statens vegvesen har avvist klagen fordi dei meiner at vilkåra for å klage ikkje ligg føre. Etter deira meining har dei gitt bileigar eit tilbod om dekning av hans utlegg, noko han har akseptert. Vegvesenet meiner at dette ikkje er eit vedtak i forvaltningslovas forstand og av den grunn ikkje gjev noko rett til dekning av saksomkostnader etter lovas § 36 og avviser saka etter § 33 2. ledd. Dei hevdar at deira avgjerd som gjeld erstatningskrav frå bilistar retta mot dei som vegeigarar, ikkje er å rekne som å vere av offentlegrettsleg art og fell difor utanom enkeltvedtaksomgrepet. Advokat Sætersdal hevdar at lovas § 36 kan brukast analogisk på området utanfor det som formelt må sjåast på som enkeltvedtak.

Dette må slik administrasjonen ser det, vurderast i forhold til to reglar i forvaltningslova.

I forvaltningslova § 36 går det fram at: «*Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold som taler mot det*». Advokat Sætersdal viser i klagen til at kravet først vart avslått, men deretter endra til gunst for bileigar etter at saka vart teke opp frå dei. Det er riktig at for at sakskostnader skal gjevast, må det vere eit vedtak som har vorte endra til gunst for ein part, noko som har skjedd i denne saka, bileigar har fått dekka sine kostnader etter at kravet først vart avvist hjå vegvesenet, ref brev av 23.03.15.

Spørsmålet er her om det er eit krav om at vedtaket skal vere eit enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 1. ledd b. Det går klart fram av lova § 3 1. ledd at reglane i kapitlane IV-VI får berre anvendelse i saker som gjeld enkeltvedtak. Dette går og fram av juridisk teori (Bernt.) Regelen § 36 er i kapittel VI, altså er det eit krav om at vedtaket må vere eit enkeltvedtak etter § 2 b. Regelen kan ikkje tolkast analogisk/utvidande her.

Spørsmålet vert deretter om vegvesenet sin avgjerd om å gje skadelidte eit tilbod om dekning av utgiftene etter skaden, er eit enkeltvedtak etter lovas § 2 b.

Lova § 2 1. ledd lyder: «*enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer*». Av forvaltningslovens § 2 a og b går det fram at enkeltvedtaket må være gjort «*under utøving av offentlig myndighet*». Med dette meiner ein at avgjersla må vera offentlegrettsleg art. Frå juridisk litteratur går det fram at den vanlegaste form for utøving av offentlig mynde, er forbod eller påbod gitt i eller i medhald av lov (Bernt). I brev av 23.03.15 går det fram at: «*Ut fra en skjønnsmessig helhetsvurdering hvor også rimelighetsgrunner er vektlagt har vi derfor funnet å kunne gi skadelidte erstatning i tråd.....*». Vegvesenet sine avgjerder som gjeld erstatningskrav frå bilistar retta mot vegvesenet, er ikkje å rekne som utøving av offentlig mynde. I denne avgjerda er skadelidte tilstått erstatning etter ein rimelighetsvurdering. Dette er ei avgjerd om korvidt erstatning skal gjevast eller ikkje. Her er det gitt eit tilbod for å inngå ein minneleg ordning. Vi kan ikkje sjå at dette er eit enkeltvedtak etter § 2b. Det er dermed ikkje klagerett på avgjerd om ikkje å betala sakskostnader.

Fylkesrådmannen viser til at det frå Statens vegvesen Region vest er gitt eit endeleg erstatningsoppgjer, kr. 6000,- til skadelidte og kr. 4.588,25 til Tryg. Det går fram av E-post frå advokat Sætersdal den 25.03.15, at bileigar har akseptert dette.

Dette er ikkje eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Lovas § 36 1. ledd som gjeld tilståing av sakskostnadar ved endring av enkeltvedtak til gunst for ein part, kan difor ikkje nyttast her. Fylkesrådmannen vurderer det slik, at Statens vegvesen Region vest kunne avvise klagen etter § 33 2. ledd.

Fylkesrådmannen finn på denne bakgrunn å rå til at klage frå advokat Sætersdal på Statens vegvesen Region vest sitt vedtak av 03.06.15, om å avvise klage på nekting av å dekke sakskostnader etter forvaltningslovas § 36, ikkje vert teken til følgje.